



Příloha č. 4

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vážným problémem, který vyžaduje náročnou práci s dítětem a velmi často také s rodinou dítěte. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci a jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

Znaky školního neúspěchu:

- žák má špatné známky
- chodí do školy nepřípraven
- neplní si své povinnosti během vyučování
- odmítá doplňovat zameškané učivo

Co není školní neúspěch:

- jednorázové nezvládnutí části učiva, jedna špatná známka mezi ostatními dobrými známkami

Kdy začít vyšetřovat:

- zhoršení prospěchu, nadměrná absence, neomluvená absence
- má v nepořádku své školní potřeby - poškozené, špinavé, rozházené, chybějící
- nezvládá učivo, chybí zápisy v sešitech, domácí úlohy

Prevence školního neúspěchu

Pedagogové:

- podporovat rozvoj žáků a jejich vzdělání
- vytvářet zdravé klima ve třídě
- jednat s dětmi jako s partnery
- kontrolovat průběh vzdělávání u jednotlivých žáků
- vzdělávat žáky dle jejich individuálního vývoje a potřeb
- nebýt lhostejný k projevům školního neúspěchu
- informovat žáky i rodiče, na koho se obrátit /třídní učitel, MP, vedení školy,..../

Ředitelka školy:

- spolupracuje se MP a TU při řešení krizových situací
- informuje se o prospěchu všech žáků na pedagogických radách a hospitacích

Třídní učitelé (TU):

- na začátku školního roku informují žáky i rodiče, na koho se obrátit při problémech ve škole /TU, MP, ŠSP, vedení školy/, ale i mimo školu
- seznámí na začátku roku žáky i rodiče s průběhem školního roku (způsob zadávání domácí práce, plán akcí na školní rok, zápisy v třídní knize a zápisy známek v žákovské knížce, třídní schůzky, hovorové hodiny, konzultační hodiny)
- řeší projevy školního neúspěchu ve spolupráci s výchovným poradcem a ŠMP
- průběžně informují žáky o jejich prospěchu
- pravidelně kontroluje sešity žáků
- ověřuje vzdělávání ústní či písemnou formou

Rodiče:

- v případě školního neúspěchu žáka, spolupracují úzce s TU nebo jiným pedagogem, MP, ŠSP nebo přímo vedením školy
- vzdělávají se v dané oblasti
- spolupracují s PPP či jinými odbornými pracovišti
- postupují dle pravidel, na kterých se předem s pedagogy domluvili

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženy:

- děti se speciálně vzdělávacími potřebami
- děti, které nastoupily do školy
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Naše škola se snaží zamezit, případně eliminovat školní neúspěšnost vytvořením podrobné a kvalitní pedagogické, speciálně pedagogické diagnostiky. Prvotním článkem prevence je odhalení konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole a následné hledání žakových možností, vhodných učebních stylů, vzdělávacích potřeb a nastavení vhodných opatření.

Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy:

a) Motivace a zvyšování sebedůvěry:

- klademe na dítě přiměřené nároky
- zdůrazňujeme jeho pozitivní stránky
- oceňujeme jeho jedinečnost
- umožňujeme dítěti vyslovovat vlastní názory
- podporujeme aktivitu dítěte
- pomáháme dítěti a radujeme se z jeho úspěchů
- rozvíjíme u dítěte pocit empatie
- vyhýbáme se negativnímu srovnávání

b) Pedagogičtí pracovníci:

- znají žákovy vzdělávací možnosti a jsou se žákem v pravidelném kontaktu
- mají přehled o úrovni vědomostí a dovedností žáka
- spolupracují s třídním učitelem
- znají příčiny jeho nedostatků při plnění školních povinností
- znají žákovo rodinné zázemí a jeho zdravotní stav
- stanovují pravidla vzdělávacího procesu a způsoby hodnocení v daném předmětu
- efektivně podporují žáka a motivují jej ke školní práci
- nabízejí žákům a jejich zákonným zástupcům konzultační hodiny, které jsou zveřejněné na webových stránkách školy

Formy práce s neúspěšnými žáky

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým zejména patří:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzce spolupracujeme s PPP, SPC a rodiči
- pomáháme rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním, možnost konzultací
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- zadáváme pravidelné úkoly vycházející ze stanoveného obsahu učiva – zadání práce pro domácí přípravu učiva

- užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky – dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP:

- **Plán pedagogické podpory - pouze v odůvodněných případech-** vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován.
- **Individuální vzdělávací plán**
- **Podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně,** tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem
- **Předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence**
- **Zařazení žáka do skupiny** jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení
- **Asistent pedagoga**
- Personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ
- **Doporučení ze ŠPZ**
- vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka
- individuální přístup vyučujícího k žákovi